

Bilag b til underbilag 2.

Udenlandske undersøgelser af bruttoprissystemets virkninger.

Nyere undersøgelser af bruttoprissystemets virkninger foreligger i en amerikansk, en engelsk og en svensk kommissionsbetænkning, der er nævnt i trustkommissio-

nens betænkning 3 (afsnittene 28, 29, 31 og 57). I det følgende gives der et kortfattet referat af de tre betænkningers indhold.

I. USA: Report of the Federal Trade Commission on Resale Price Maintenance
(Washington 1945, 872 sider).

Baggrunden for undersøgelsen.

Baggrunden for kommissionens rapport er den årelange strid, der har stået i USA om bruttoprissystemet, og som førte til vedtagelsen af Miller-Tyding-loven i 1937, der undtog bruttoprisaftalen fra trustlovgivningens almindelige forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler, dog kun under nærmere angivne forudsætninger, jfr. trustkommissionens betænkning 3, side 37. Federal Trade Commission har behandlet bruttoprissystemet i en tidligere rapport fra 1931, men fremhæver selv, at der dengang ikke forelå et tilstrækkeligt erfaringsmateriale til bedømmelse af systemets virkninger. Bruttoprisaftaler var dengang kun tilladt i nogle af enkeltstaterne og kun for varer, der udelukkende blev afsat indenfor den enkelte stats område. Det havde derfor kun ringe udbredelse. I løbet af 30erne blev systemet efter stærkt pres, navnlig fra detailhandelens organisationer, tilladt i de fleste stater, og efter ændringen af unionslovgivningen i 1937 blev det på kort tid ret udbredt. På denne baggrund tog Federal Trade Commission i 1939 initiativet til en fornyet undersøgelse, og det er resultaterne heraf, der er publiceret i rapporten fra 1945.

Rapporten falder i tre hovedafsnit. Første del skildrer lovgivningens udvikling,

vigtige domsafgørelser etc. og redegør for systemets udbredelse og former. I anden del redegøres for den foretagne undersøgelse af systemets virkninger. Undersøgelsen tager navnlig sigte på at belyse virkningerne i detailhandelen, men der er tillige foretaget undersøgelser af virkningerne på produktionsomkostningerne, produktionsens størrelse m. v. Rapportens tredje del omhandler virkningerne af de statslige, såkaldte „minimum mark-up laws“, d. v. s. love, der indenfor de enkelte staters område forbyder salg under detaillistens egen indkøbspris + et minimalt omkostningstillæg, som i reglen fastsættes ved normalundersøgelser. — I det følgende refereres alene betænkningens anden del.

Undersøgelsesmetoden.

Af praktiske grunde har det været nødvendigt at begrænse undersøgelsen både med hensyn til vareudvalget og med hensyn til det geografiske område, der dækkes af undersøgelsen. For detailhandelens vedkommende omfatter undersøgelsen 8 varer indenfor kolonialdetailhandelen og 25 varer indenfor den såkaldte drug-stores-branchen, der findes i USA og fortrinsvis omfatter medicinalvarer og forskellige toiletartikler. For hver enkelt